TMD
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

MİMARLIK EĞİTİMİNİN CEPHELERİN ALGISAL DEĞERLENDİRİLMESİNDE ETKİSİ[1]

PERCEPTIONAL DIFFERENCES IN ARCHITECTURAL FACADE PERCEPTION DUE TO ARCHITECTURAL EDUCATION

Emine YILDIZ KUYRUKÇU[1], Tuğba ÖZDEMİR ERDOĞAN[2]

[1]Konya Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Konya / Türkiye
[2]Yozgat Bozok Üniversitesi, Akdağmadeni Meslek Yüksekokulu, Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü, Yozgat / Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-5794-3507[1], 0000-0003-3667-0754[2]

Öz: Amaç: Bu çalışmada, Antalya kıyı şeridinde farklı akımlarla tasarlanmış (üniversalizm, rejyonalizm, sinkretizm, kontekstualizm, neovernakülarizm) turizm yapılarının cephelerinin, 'beğeni', 'karmaşa', 'etkilenme', 'aşinalık' durumu, mimar ve mimar olmayan denek grupları tarafından nasıl algılandığının irdelenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem**: Bu amaçla modern ve postmodern yaklaşımla tasarlanmış 5 farklı akımdan 20 adet turizm yapısının cephesi, 60 kişi tarafından anket yolu ile analiz edilmiştir. Ankette turizm yapılarına yönelik cephe özelliklerini sorgulayan sıfat çiftleri, etkileyici/sıradan, özgün/taklit, kaba/zarif, mütevazi/gösterişli, karmaşık/sade, aşina/aşina değil, modern/modası geçmiş beş basamaklı anlamsal farklılaşma ölçeği ile değerlendirilmiştir. Anket yolu ile elde edilen veri setlerinin analizi IBM Statistical Package For The Social Sciences (SPSS) 23 For Windows istatistik yazılım paket programı ile yapılmıştır. Çalışmaya başlarken denek gruplarının mimarlık eğitime bağlı olarak algı-davranışsal performansta farklılıkları olacağı düşünülmüştür. **Bulgular**: Mimar grubun, mimar olmayan meslek grubuna göre üniversalizm, neovernakülarizm ve rejyonalizm akımını beğendiği, etkileyici ve özgün bulduğu; sinkretizm, kontekstualizm akımlarına ise karmaşık, kaba ve modası geçmiş bularak beğenmediği ve sıradan bulduğu tespit edilmiştir. **Sonuç**: Yapılan analizlerde mimar ve mimar olmayanlar arasındaki farklılıkların istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmüştür. Çalışma sonucunda etkileyicilik, karmaşıklık, aşinalık ve özgünlük sıfatlarının değerlendirilmesinde mimar ve mimar olmayan bireyler arasında anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Mimarlık eğitimi almayan bireylerin geleneksel esintileri taşıyan yapılara aşina olduğu için bu yapıları etkileyici bularak beğendiği; mimarlık eğitimi alan bireylerinse modern ve rejyonalist yapıları etkileyici ve özgün bularak beğendiği sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beğeni, Karmaşa, Etkilenme, Aşinalık, Algı, Tercih, Mimarlık Eğitimi

Abstract: Aim: In this study, the façades of tourism buildings designed with different currents (universalism, regionalism, syncreticism, contextualism, neovernakularism) on the Antalya coastline, in terms of 'taste', 'chaos', 'affection', 'familiarity', by groups of architects and non-architects. It is aimed to examine how it is perceived. **Method**: For this purpose, the fronts of 20 tourism buildings from 5 different styles, designed with a modern and postmodern approach, were analyzed by 60 people through a questionnaire. In the survey, adjective pairs such as impressive / ordinary, original / imitation, coarse / elegant, modest / flamboyant, complex / plain, familiar / unfamiliar, modern / outdated, questioning the façade features for tourism buildings were evaluated with a five-digit semantic differentiation scale. The analysis of the data sets obtained through the questionnaire was performed with the IBM Statistical Package For The Social Sciences (SPSS) 23 For Windows statistical software package program. At the beginning of the study, it was thought that the subjects would have perception-behavioral performance differences depending on the architectural education. **Results**: Unlike the non-architect profession, the architect group liked the universalism, neo-natalism and regionalism movements, found it impressive and original; It was determined that he did not like the synchterism and contextualism movements as complex, rude and outdated. **Conclusion**: In the analysis, it was seen that the differences between architects and non-architects are statistically significant. As a result of the study, it was determined that there are significant differences between architects and non-architects in evaluating the adjectives of expressiveness, complexity, familiarity and originality. İndividuals who do not have an architectural education are familiar with the traditional inspired structures, and they find these structures impressive It is for the individuals who study architecture to find modern and regionalist structures impressive and original.

Keywords: Liking, Confusion, Influence, Familiarity, Perception, Choice, Architectural Education

Doi: 10.17365/TMD.2021.TURKEY.23.04

(1) ***Sorumlu Yazar: Emine YILDIZ KUYRUKÇU (Dr. Öğr. Üyesi, Assist Prof.) Konya Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Konya / Türkiye, mimar-emine@hotmail.com,*** ***Geliş Tarihi / Received: 02.01.2021, Kabul Tarihi/ Accepted: 28.08.2021, Makalenin Türü: Type of article (Araştırma ve Uygulama / Research and Application) Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None Etik Kurul Raporu / Ethics Committee: Yok / None***

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Estetikle uğraşan kişilerin, uzmanların, filozofların, ruhsal durum çözümleyicilerin (psiko-analistlerin) ve sanatçıların tümünün hedefi insanların neyi, niçin beğendiğini anlamaya çalışmak olmuştur. Genellikle bu insanda bir şeyin güzel olduğu duygusunu neyin uyandırdığını belirlemeye çalışan felsefi bir teoridir (Tunalı, 1984: 10-17). Bu çalışma, felsefi değil deneysel uygulamalı estetik ile ilgilidir. Deneysel estetik, çevresel psikolojinin alt dalını oluşturmaktadır.

Çevresel psikolojiyi Canter ve Craik kapsamlı olarak, "psikoloji, sosyo fiziksel çevrenin öğeleri ile insan deneyimi, davranışları arasındaki alışverişi ve karşılıklı ilişkiyi inceleyen alt dalıdır" söylemiyle açıklamaktadırlar (Canter ve Craik, 1981: 1-11). Çevre ile kişi arasındaki ilişki, karşılıklı bir etkileşimdir, kişi de çevresini anlamakta, ona yönelik tutumlar geliştirmektedir. Çevre-insan davranış etkileşiminde, algı deneysel estetik değerlendirmede önemli bir yere sahiptir. Günümüzde görsel değerler, bir beğeni standardı olarak kabul edildiği için, bu değerleri taşıyan ve yansıtan nesne ile onu değerlendiren özne arasındaki ilişki, genelde estetik değerler bağlamında incelenmektedir.

İnsanın çevreden etkilenmesinde mimari ile kurduğu iletişim sonucunda olumlu ya da olumsuz beğeni şeklinde ortaya koyduğu değerlendirme işlemi, kişi kaynaklı olması ile öznellik gösterir. Bu öznel durum kişinin doğup büyüdüğü, hayatını geçirdiği, eğitimini aldığı yerlerin değişmesiyle farklılık gösterir. Bu farklılıklar kişilerin bakış açısını ve beğeni durumunu da etkileyecektir.

Yapılmış çalışmalar mimarların mimar olmayanlardan farklı bir şekilde çevreyi algılayıp yorumladıkları bilgisini verirler (Kaplan, 1974: 265-274; Leff, 1974: 284-297; İmamoğlu, 1979: 65-85; Groat, 1982:3-22; Devlin ve Nasar, 1989:333-344; Nasar, 1989: 235-257; Nasar ve Kang, 1989:464-484; Devlin, 1990: 235-243; Nasar ve Purcell, 1990: 169-171; Pennartz ve Elsinga, 1990: 675-714; Purcell, 1995: 771-800; Purcell ve ark., 1998:348-377). Tunalı'ya (1984:10-17) göre, beğeni; toplumdan topluma ve aynı toplum içinde kişiden kişiye değişir, kültürle ve eğitimle orantılı bir görecelilği söz konusudur. Yapılan çalışmada turizm yapılarının dış cephelerinin, 'beğeni', 'karmaşa', 'etkilenme' 'aşinalık' durumu, mimar ve mimar olmayan denek grupları tarafından değerlendirilmiş, mimarlık eğitimine bağlı olarak algı-davranışsal performansta farklılıklar sorgulanmıştır. Mimar-mimar olmayan çalışmalarının ana sebeplerinden birisi bu çalışmalardan elde edilen bilginin mimarlar tarafından halkın değerlendirmelerini tahmin ederken kullanabilmesidir. Böylece mimarların yaratıcılıklarıyla çıkardıkları ürünler üzerinde halkın

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

da memnuniyeti yükselecektir (Hershberger ve Cass, 1988: 195-211). Bu tür çalışmalar ayrıca neden mimarların halkın büyük bir kısmı tarafından çekici gözükmeyen belirli yapılardan hoşlandıkları hakkında, halkı eğitmek için kullanılabilir. Genellikle çeşitli yapı formları, mimar ve halk tercihlerinin temelini anlamamıza yardımcı olmaktadır. İncelenen literatür çalışmaları detaylandırıldığında 3 ana konu başlığı altında şekillendirilmiştir; 1) Mimari Eğitim Sürecini Ele Alan Çalışmalar; 2) Mimar-Mimar Olmayan Arasında Fark Bulan Çalışmalar a) Mimar-Mimar Olmayan Öğrenciler, b) Mimar ve Halk; 3) Mimar-Mimar Olmayan Arasında Fark Bulmayan Çalışmalar i) Mimar-Mimar Olmayan. Bu çalışmayı 2. konu başlığının b grubuna dahil edebiliriz.

AMAÇ ve KAPSAM

Bu çalışma, mimarlık eğitimi alan bireylerle (mimarlar) ve mimarlık eğitimi almayan diğer meslek grubundan (mimar olmayan) bireyler arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, Antalya kıyı şeridinden geleneksele öykünen turizm yapılarının dış cepheleri ile modern turizm yapılarının dış cepheleri hakkındaki beğeni, karmaşıklık, etkilenme ve aşinalık düzeylerini ölçerek, mimarlık eğitimine bağlı olarak ortaya çıkan benzer ve farklı yönleri değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla yapılan literatür araştırması kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda turizm yapılarının cephe biçimlenmesinde üniversalizm (evrenselleşme), rejyonalizm (yerelleşme), sinkretizm (üslup karışıklığı), neovernakülarizm ve kontekstualizm (bağlamsalcılık) akımlarının etkili olduğu görülmüş olup çalışma bu 5 akım üzerinden yürütülmektedir.

Çalışma kuramsal ve deneysel olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Çalışmanın kuramsal kısmında öncelikle turizm yapılarının ülkemizde gelişimi, turizm yapılarındaki kimlik arayışı ve kimliksizlik konularına değinilmekte sonrasında anket görsellerini oluşturan mimari cephelerde biçimsel farklılıklara neden olan mimari akımlar örneklerle detaylı olarak açıklanmaktadır. Alan çalışmasında ise çalışmanın deney kısmı kurgulanmış ve uygulanmıştır. Bu bölümde anketin tasarımı, uygulanışı ve istatiksel analiz bulgularına yer verilmiştir. Tartışma ve sonuç kısmında çalışmanın çıkarımları ve gelecek çalışmalara öneriler aktarılmıştır.

Bu çalışmada önceki deneysel estetik çalışmalarından farklı olarak mimar-mimar olmayanların algı-davranışsal performans farkı turizm yapı cepheleri üzerinden değerlendirilmiş; elde edilen bilgiler ışığında mimarların modern ve rejyonalist cephelere, mimar olmayanların ise postmodern cephelere yatkın oldukları belirlenmiştir. Bu açıdan bu çalışmanın deneysel estetik alanında gelecekte

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

yapılacak çalışmalara altlık olacağı düşünülmektedir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada turizm yapılarının cephelerinin, 'beğeni', 'karmaşa', 'etkilenme' ve 'aşinalık' durumu, mimar ve mimar olmayan denek grupları tarafından test edilmiştir. Bu amaçla öncelikle literatür araştırması yapılmış ve yapılan değerlendirmeler neticesinde üniversalizm (evrenselleşme), rejyonalizm (yerelleşme), sinkretizm (üslup karışıklığı), neovernakülarizm (vernakülarizm) ve kontekstualizm (bağlamsalcılık) akımlarının turizm yapılarının cephe biçimlenmesinde etkili olduğu görülmüştür.

Çalışmanın anket soruları oluşturulurken bu 5 akımın her birinden 4 adet turizm yapısı olmak üzere toplam 20 adet modern ve postmodern cepheye sahip turizm yapısı seçilmiştir. Çalışmaya başlarken denek gruplarının aldıkları eğitime bağlı olarak algı-davranışsal performansta farklılıkları olacağı düşünülmüştür. Araştırmaya 30 mimar 30 mimar olmayan birey katılmıştır. Çalışmada katılımcılara uygulanan anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde katılımcılara ait kişisel bilgiler (yaş, cinsiyet, medeni hal, meslek, öğrenim durumu), anketin ikinci bölümünde ise Tablo 1'de gösterilen 5 farklı akımdan turizm yapısının cephesini değerlendirmeye yönelik sıfat çiftleri bulunmaktadır. Bu bölümde sıfat çiftleriyle değerlendirmek üzere her akımda 4 adet yapı örneği seçilmiştir.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 1. Ankette Sıfat Çiftleriyle Değerlendirilmek Üzere Seçilen Turizm Yapıları

1. GRUP				
	Adam&Eve Hotel (Antalya)[1]	Rixos Downtown (Antalya)[2]	Maxx Royal Belek Golf Resort (Antalya)[3])	Voyage Belek Golf&Spa (Antalya)[4]
	Üniversalizm akımıyla biçimlendirilmiş turizm yapıları			
2. GRUP				
	Letoonia Belek Golf Resort (Antalya)[5]	Alp Paşa Konağı (Antalya)[6]	Elegance East Hotel (Antalya)[7]	Paloma Grida Village&Spa (Antalya)[8]
	Rejyonalizm akımıyla biçimlendirilmiş turizm yapıları			
3. GRUP				
	Resort Robinson Club Pamfilya[9]	Holiday Club Kemer (Antalya)[10]	Ali Bey Club (Antalya)[11]	Club Megasaray (Antalya)[12]
	Sinkretizm akımıyla biçimlendirilmiş turizm yapıları			

1 https://www.haberler.com/adam-eve-hotel-e-3-yeni-odul-3586502-haberi/, (E.T. 10.01.2021)
2 https://www.etstur.com/Rixos-Downtown-Antalya, (E.T. 11.01.2021)
3 https://www.etstur.com/Maxx-Royal-Belek-Golf-Resort, (E.T. 11.01.2021)
4 https://www.booking.com/index.tr.html?aid=356980;label=gog235jc-1BCAso5AFCFXZveWFnZS1iZWxlay1nb2xmLXNwYUgzWANo5AGIAQGYASi4ARfIAQzYAQHoAQGIAgGoAgO4AtGWyYEGwAIB0gIkZWE3MDFjZGQtODZmOC00MmFjLTgyNjAtMTZlMTAxYTM5MDNl2AIF4AIB;tr_redirected=1&, (E.T. 11.01.2021)
5 https://mapio.net/pic/p13511447/, (E.T. 11.01.2021)
6 https://www.tatilbudur.com/alp-pasa-konagi, (E.T. 12.01.2021
7 https://tr.hotels.com/ho434656/elegance-east-hotel-boutique-class-antalya-turkiye/, (E. T. 10.01.2021)
8 http://elfidaturizm.com/paloma_grida_village.html, (E.T. 11.01.2021)
9 https://yandex.com.tr/harita/org/robinson_club_pamfilya/121565866173/?ll=31.411955%2C36.758827&z=17 (E.T. 11.01.2021)
10 https://www.etstur.com/Ulusoy-Kemer-Holiday-Club, (E.T. 10.01.2021)
11 https://www.tripadvisor.com/LocationPhotoDirectLink-g297967-d739207-i46228409-Ali_Bey_Club_Manavgat-Manavgat_Turkish_Mediterranean_Coast.html, (E.T.10.01.2021)
12 http://www.rezervasyonofisim.com/otel/club-mega-saray, (E.T. 10.01.2021)

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

4. GRUP	Regnum Carya Golf&Spa Resort (Antalya)[13]	Calista Luxury Resort Hotel (Antalya)[14]	Maxx Royal Kemer Resort (Antalya)[15]	Cornelia Diamond (Antalya)[16]
	Neovernakülarizm akımıyla biçimlendirilmiş turizm yapıları			
5. GRUP	Orange Country Resort (Antalya)[17]	Wow Kremlin Palace (Antalya)[18]	Venezia Palace Deluxe Resort (Antalya)[19]	Mardan Palace (Antalya)[20]
	Kontekstualizm akımıyla biçimlendirilmiş turizm yapıları			

13 https://www.tatildukkani.com/regnum-carya-golf-spa-resort, (E.T. 10.01.2021)
14 https://otelz.com/hotel/calista-luxury-resort-hotel, (E.T. 10.01.2021)
15 https://tourdaturizm.com/maxx-royal-kemer-resort/, (E.T. 10.01.2021)
16 https://www.oteldenal.com.tr/Cornelia-Diamond-Golf-Resort-Spa-, (E.T. 11.01.2021)
17 https://www.oteldenal.com.tr/Orange-County-Resort-Hotel-Kemer, (E.T. 12.01.2021)
18 https://www.onurhali.com.tr/projects/wow-asteria-kremlin-palace/, (E.T. 12.01.2021)
19 https://www.tatilruyasi.com/venezia-palace-deluxe-resort-hotel, (E.T. 12.01.2021)
20 https://www.etstur.com/Titanic-Mardan-Palace, (E.T. 12.01.2021)

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Çalışma kapsamında katılımcılara uygulanan ankette, turizm yapılarına yönelik cephe özelliklerini sorgulayan sıfat çiftleri, *etkileyici/sıradan, özgün/taklit, kaba/zarif, mütevazi/gösterişli, karmaşık/sade, aşina/aşina değil, modern/modası geçmiş* beş basamaklı anlamsal farklılaşma ölçeği ile değerlendirilmiştir. Anket çalışmasında seçilen turizm yapılarının cephe özelliklerini sorgulayan bu sıfat çiftlerinin değerlendirildikleri üst başlıklar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Ankette Kullanılan Sıfat Çiftleri ve Değerlendirildikleri Üst Başlıklar

ETKİLENME	Etkileyici- Sıradan
BEĞENİ	Özgün-Taklit
	Zarif-Kaba
KARMAŞA	Gösterişli-Mütevazi
	Karmaşık- Sade
AŞİNALIK	Aşina- Aşina değil
	Modern- Modası geçmiş

Anket yolu ile elde edilen veri setlerinin analizi IBM Statistical Package For The Social Sciences (SPSS) 23 For Windows istatistik yazılım paket programı ile yapılmıştır.

ARAŞTIRMANIN KISITLARI

Araştırmadaki veriler çevrimiçi anket yöntemi ile toplanmış olup araştırmanın örneklemi, Konya ilinde yaşayan bireyler arasından yargısal örnekleme yöntemi ile seçilmiş 60 kişiden oluşmaktadır. Benzer çalışma farklı il ve gruplar örneklem alınarak yapılabilir.

ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Geçmiş çalışmalarda mimarlık eğitiminin algısal farklılıklar yaratıp yaratmadığı tartışılmıştır. Ancak yapılan literatür araştırmaları sonucunda "turizm yapılarının cephe değerlendirmesinde, mimari tasarım eğitiminin etkisini" ortaya koyan bir çalışma olmadığı tespit edilmiştir. Bu çalışma ile literatüre katkı sağlamak ve yapılacak diğer çalışmalara öncü olmak hedeflenmektedir.

ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ

Tanıdık ve bildik olma teorisine göre, yapılanmış çevrenin hafızadaki sunumları aktif bir süreçtir ve kişiler deneyim (tanıma) ile seçip organize ederler (Mandler, 1984:30-47). Yeni bir yapı örneğinde, kişiler bilgileri, hafızaları elverdiğince, yapıyı kategorize ederler. Yapılan çalışmalara göre tasarımcıların yapıya yaklaşımı tasarımcı olmayan gruplara göre daha eleştireldir. Bu anlamda mimarlık eğitimi alan bireyler diğer meslek grubundan bireylere göre gelenekselden esintiler taşıyan

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

örneklere eleştirel bir gözle bakacak ve beğenileri farklılaşacaktır. Bu doğrultuda araştırmanın alt hipotezleri aşağıda belirtilmiştir.

H1: Mimarların, üniversalizm, neovernakülarizm ve rejyonalizm akımları çerçevesinde mimar olmayan diğer meslek grubuna göre değişken değerlendirmeleri pozitif yönde farklılık gösterir.

H2: Mimarların, sinkretizm ve kontesktualizm akımları çerçevesinde mimar olmayan diğer meslek grubuna göre değişken değerlendirmeleri negatif yönde farklılık gösterir.

Çalışmanın ana hipotezi; turizm yapılarını inceleyen tasarım eğitimi almış mimarların cephe beğenisinin en çok modern (üniversalizm) tarza sonrasında neovernakülarizme ve rejyonalizme (yerelleşme) yönelik olacağı ve en az beğeninin sinkretizm (üslup karışıklığı) ve kontekstualizme (bağlamsalcılık) yani postmodernist tarzda tasarlanmış turizm yapılarına olacağı yönündedir.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Turizm Yapılarının Ülkemizde Gelişimi

Turizm ilk olarak Guyer-Feuler tarafından 1905 senesinde; ulusların ve toplulukların birbirini tanıma isteğiyle birlikte artan hava değişikliği ve dinlenme ihtiyacının, doğa ve sanat güzelliklerini tanıma öğrenme isteğinin, teknolojinin gelişimi sayesinde ulaşımların kusursuzlaşmasından ortaya çıkan modern bir olay olarak tanımlanmıştır (Çağnan ve Özer, 2019:18-33). Turizm herhangi bir kazanç sağlama amacı gütmeksizin ve yerleşmemek şartıyla yabancıların bir yerden bir yere seyahat etmeleri ve orada konaklamaları sonucunda ortaya çıkan olay ve ilişkilerin tamamı şeklinde açıklanmaktadır.

Tüm Dünya'da gelişen sanayileşme dönemiyle birlikte, turizm mimarisinin tarihsel süreç içindeki oluşum ve gelişim durumu kültürel yapı odaklı bir şekilde gelişme göstermektedir. Bu bağlamda ülkemizde turizm kavramı ve ögelerinin gelişimi cumhuriyet öncesi ve sonrası olmak üzere iki başlık altında incelenmektedir.

Türkiye coğrafi koordinatlar açısından önemli bir yere sahip olup tarihte göç alan ve göç yolu olarak kullanılan önemli bir kültür ve üretim merkezidir. Cumhuriyetin ilanından önce, tarih öncesindeki medeniyetlerin yer değiştirme yani turizm eylemi temel ihtiyaçları karşılamak amaçlıydı (Herbert, 1985:1-20).

Türkiye'deki ilk otel, İstanbul'da 1830'lu yıllarda hizmete açılmıştır (Göksel ve Kuneralp, 1981: 211-217). Konuyla ilgili herhangi bir kaynak bulunmayışından dolayı, kesin bilgilere ulaşılamamaktır; fakat o dönemde Galata bölgesinin değerli olduğu için turistik açıdan yapılanmaya başladığı düşünülmektedir. Türkiye'de turizm olgusunun dinamiklerinin bu dönemde gelişmeye başlaması ile birlikte

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Cumhuriyet Dönemi ve sonrası 1923-1950'li yıllarda önemli atılımlar yapılmıştır. 19. yy. başlarında seyahatlerin ve konaklama yapılarında meydana gelen biçimsel gelişim modernleşme dönemiyle beraber hızlanmıştır.

Cumhuriyet'in erken dönemleriyle birlikte, Dünya'da da değişen yaşam koşul ve standartları yapılar ve bireyler üzerinde birtakım değişiklikleri de beraberinde getirmiştir. Günümüz 2000'li yıllar döneminde, sayıları arz ve talep dengesini karşılamak için ciddi artış gösteren oteller, bağlamından kopuk, görsel zenginlik ve ilgi çekmek amacıyla ortaya konulmuş, niteliği olmayan yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Turistlerin ilgisini çekerek tüketim alanları haline gelen otel yapıları yeni bir sektör haline gelerek, gelişimlerini ve biçimlenişlerini bu doğrultuda sürdürmektedir.

Son Dönem Turizm Yapılarındaki Cephe-Kimlik Arayışı

Proshansky, Fabian ve Kaminoff (1983:57-83) kimliğin; herhangi bir canlının veya objenin görsel, işitsel vb. duyularla algılanması ile onu diğerlerinden ayıran, kendine özgü olma durumu olduğunu ifade ederken, Gündüz (1991: 402-403) benzer bir tanım kullanarak kimliği, bir canlının veya objenin kendine özgü nitelikleriyle diğerlerinden ayrılmasını sağlayan özelliklerin tümü olarak açıklamaktadır. Kimlik, kültürel ve sosyal bir olgudur. Kent kimliği ise her kentin kendine özgü fiziksel, kültürel, sosyo-ekonomik, tarihsel faktörlerden şekillenir, geçmişten geleceğe uzun bir süreçte oluşur (Kısa Ovalı ve Tachir, 2015: 16). Devingen bir oluşum gösteren kentsel kimlik, içindeki dönemin özelliklerini yansıtırken aynı zamanda süreç içerisindeki değişimleri de günümüze taşır (Benli ve Özer, 2018: 93).

Kentsel ve kültürel kimliğin alt başlıklarından olan mimari kimlik, mimar tarafından oluşturulan bina ve yakın çevresinin ayırt edici özellikleridir (Hacıhasanoğlu, 1995: 259). Ancak son dönemlerde etkisini hızla artıran popüler tüketim olgusu, hayatın her alanında olduğu gibi mimari yapıların kimliğini de etkilemiştir. Mimarlıkta yerden kopma son yıllarda öne çıkan ve mimarlık gündeminde sıkça tartışılan bir konudur. Postmodernizm düşüncesi popüler kültürün temellendiği noktalardan biridir. Özellikle mimariyle kurduğu ilişkide önemli yer tutar. Ancak popüler kültür ve beraberinde gelişen tüketim kültürü, postmodernizmin kendi değerlerini de değişikliğe uğratmıştır. Yerellik, tarihselcilik gibi kavramlar tüketim kültürü tarafından kullanılmış, kitsch olgusuyla iç içe geçmiştir. Bu durum turizmin mimari şekillenmesinde de direkt etkili olmuştur (Yıldız Kuyrukçu ve Kuyrukçu, 2017: 581).

Tasarımcıların turistlerin ilgisini, yerel kültür öğelerinin çektiğini düşünerek; yerel değer-

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

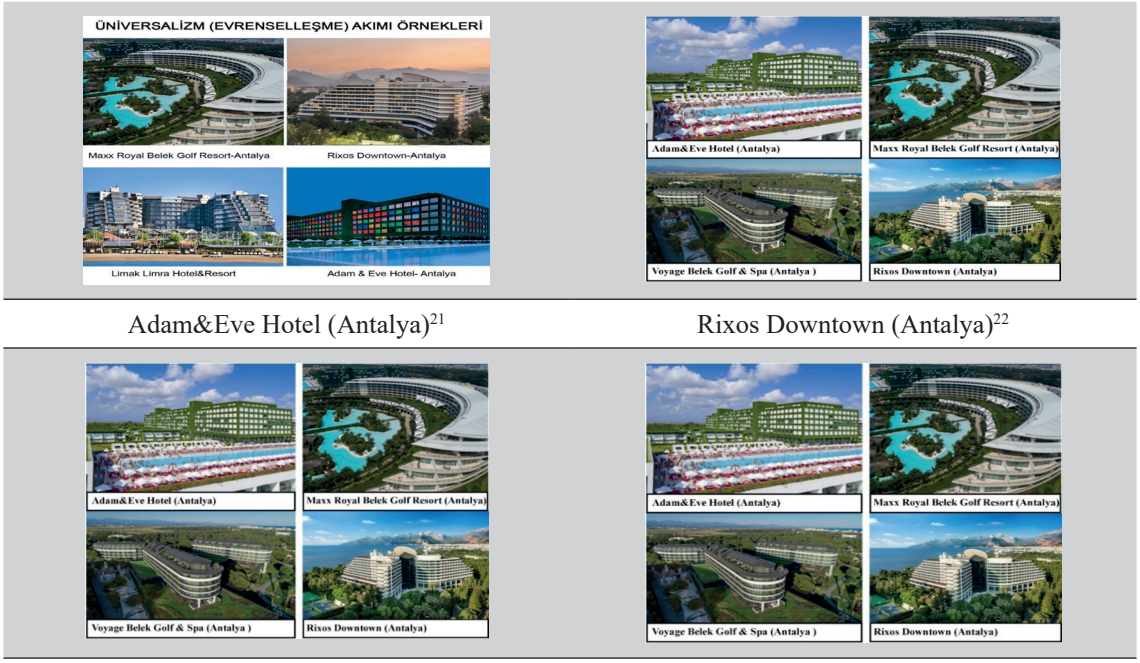
leri ait oldukları yerden kopuk, bağlamsız bir şekilde turizm mimarisine yansıtmaları, bir kimlik sorunu oluşturmaktadır. Farklı kimlikli konaklama yapıları, bağlamından koparılarak, sadece arz-talep dengesini karşılamak, turistlerin ilgisini çekmek ve beklentilerini karşılamak amacıyla bünyelerinde yöre mimarisini, tarihini, adetlerinin, gelenek göreneklerinin tasvirini bulundurmaktadır. Auge, "Non-Places" adlı kitabında, yerin temel özelliklerini anlatırken "Eğer bir yer, kimlikleyici, ilişkisel ve tarihsel olarak tanımlanamıyorsa bir 'yok yeri' tanımlar hale geleceğini vurgulamıştır. Kapitalizmin etkisi sonucunda ortaya çıkan tüketim kültürünün ürünü olan bu konaklama alanları artık bireyin yerle ilişki kuramadığı 'yok yerler'dir (Auge, 2016: 74; Arın, 2017:133).

Kimlik arayışının bir sonucu olarak ortaya çıkan çeşitli tipolojilerdeki konaklama yapıları, farklı kültürler tanımak, o yörenin kültürünü öğrenmek daha çok insanla iletişim kurabilmek için gelen turistlere bu özelliklerde alanlar oluşturmayı amaç edinmektedir. Böylelikle bu yapılar bir pazarlama ögesi olarak kullanılmaktadır (Beyhan ve Ünügür, 2006: 262-273). Özelikle Antalya kıyı şeridindeki turizm mimarisinin, eklektik ve yerel kültürün dışında, başka kültürlere ait öğeler taşıdığı, Antalya'nın doğal ve yapılı çevre özelliklerini yok sayarak inşa edildiği görülmektedir. Çalışma kapsamında yapılan görsel ve yazılı kaynak araştırması sonucunda son dönemde kıyı şeritlerimizdeki turizm yapılarının cephe biçimlenmesinde etkili olan akımlar; üniversalizm (evrenselleşme), rejyonalizm (yerelleşme), sinkretizm (üslup karışıklığı), neovernakülarizm ve kontekstualizm (bağlamsalcılık) akımları olarak tespit edilmiştir. Ankette deneklere sorulan akımların görselleri, akımlar anlatırken kullanılan görsellerdir.

Üniversalizm (Evrenselleşme)

Üniversalizm kavramıyla özdeşleştirilebilen modern kelime anlamı olarak, "Şimdiki zaman içinde, bulunulan çağa veya nispeten yakın bir döneme ait veya uygun olan yaşamları çağa uygun, yeni" olarak tanımlanmaktadır (Curtis, 1996: 126-158). Mimari tasarımda üniversalizm, standartlaşmış endüstriyel malzeme ve yapım tekniği kullanımı olup pek çok düşünür ve mimarlık kuramcısı tarafından irdelenmiştir (Hitchcock ve Johnson, 1932: 98-113).

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Adam&Eve Hotel (Antalya)[21] | Rixos Downtown (Antalya)[22]

Maxx Royal Belek Golf Resort (Antalya)[23] | Voyage Belek Golf&Spa (Antalya)[24]

Resim 1. Üniversalizm Akımıyla Biçimlendirilmiş Turizm Yapılarından Cephe Örnekleri

Rejyonalizm (Yerelleşme)

Rejyonalizm, üniversalist yaklaşıma tepki olarak ortaya çıkan bir akımdır. Bir bakıma "bölgeselcilik" veya "çevreci koruma" özüne dayanan bir hareket olarak, temelde "belirli bir yer ve zamana özgü; malzeme, teknik özellik, organizasyon, estetik ve bina kurgusuna ilişkin normları" araştırmaya ve çevreyi bu nitelikler çerçevesinde oluşturmaya çalışan bir yaklaşım olarak açılanmaktadır (Özer, 1993: 142; Yıldız Kuyrukçu ve Kuyrukçu, 2015: 27-33).

Rejyonalist yaklaşımda mimar yapıyı tasarlarken bölgenin kültürünü ve ekolojisini göz önünde bulundurarak kullanıcıların istek ve değer yargılarını gerçekleştirir. Mimaride yerel yaklaşımda mimar doğa ve toplum arasındaki ilişkiyi yeniden kurmak için sorumluluk alır. Ancak turizm mimarisinde yerelleşme olgusu yerel birçok değerin kopya yolu ile bir araya getirilmesinden öteye gidememektedir. Bu durumda kent kimliğini bozan niteliksiz kimliksiz bina örüntüleri ortaya çıkmaktadır. Buna çözüm olarak mimar sorumluluk almalı, yerel değerleri güncel gereksinimler bağlamında analiz ederek doğru örneklere ulaşabilmelidir.

21 A.g.k.
22 A.g.k.
23 A.g.k.
24 A.g.k.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Letoonia Belek Golf Resort (Antalya)[25] | Alp Paşa Konağı (Antalya)[26]

Elegance East Hotel (Antalya)[27] | Paloma Grida Village&Spa (Antalya)[28]

Resim 2. Rejyonalizm Akımıyla Biçimlendirilmiş Turizm Yapılarından Cephe Örnekleri

Sinkretizm (Üslup Karışıklığı)

Sinkretizm, mimari anlamda üslup karışıklığı olarak ifade edilmektedir. Bazı yapılar tamamı ile bir üsluba ait olmadan, pek çok üslubun simgesel veya anlamsal özelliklerini taşıyarak uyumlu ya da uyumsuz bir şekilde planlanmaktadır. Türkiye'de, turizm mimarisinde sinkretizm, farklı coğrafi konumların yerel değerlerinin ve geleceğe dair yeni değerlerin bir arada uyumsuz bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemizdeki Sinkretizm akımıyla tasarlanmış turizm yapıları bütüncül bir uyumu olmayan, mimari referansların yorumlanmadan doğrudan kullanıldığı, postmodernist ve eklektik bir biçim diline sahiptir.

25 A.g.k.
26 A.g.k.
27 A.g.k.
28 A.g.k.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Resort Robinson Club Pamfilya (Antalya)[29]

Holiday Club Kemer (Antalya)[30]

Ali Bey Club (Antalya)[31]

Club Megasaray (Antalya)[32]

Resim 3. Sinkretizm Akımıyla Biçimlendirilmiş Turizm Yapılarından Cephe Örnekleri

Neovernakülarizm (Vernakülarizm)

Vernaküler mimarlık, bir yörenin kendine özgü mimari biçimlenme dili olarak tanımlanmaktadır. Vernaküler mimarlıkta yapı tasarlanırken o yere/yöreye ait doğal ve kültürel tüm verilerden yararlanılır.

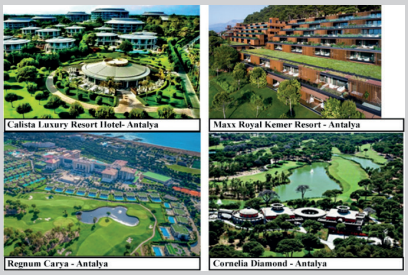
Vernaküler mimarlıkta yapı iklim, topografya, güneşlenme yönü, rüzgâr yönü gibi farklı koşullardan etkilenerek oluşum göstermektedir. Charles Jenks'in postmodernizmde geliştiğini belirttiği akımlardan biri Neovernakülarizm (Yeni Yöresellik) akımıdır. Bu akımda yöresel özellikler yeniden gündeme gelerek önem kazanmıştır. Vernaküler turizm mimarlık örnekleri incelendiğinde yapıların, güneş, rüzgâr gibi iklimsel faktörlerden en verimli biçimde yararlanılması amacıyla, birbirinin manzarasını kapatmayacak şekilde topografyaya uygun yerleşim gösterdiği görülmektedir.

29 A.g.k.
30 A.g.k.
31 A.g.k.
32 A.g.k.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Regnum Carya Golf&Spa Resort (Antalya)[33]

Calista Luxury Resort Hotel (Antalya)[34]

Maxx Royal Kemer Resort (Antalya)[35]

Cornelia Diamond (Antalya)[36]

Resim 4. Neovernakülarizm Akımıyla Biçimlendirilmiş Turizm Yapılarından Cephe Örnekleri

Kontekstualizm (Bağlamsalcılık)

Kontekstualizm akımında bir binanın algılanması bina ile ilgili zaman, kültür, peyzaj, vb. kavramların anlaşılması ile sağlanmaktadır. Kontekstualizimde yöresel mimarlık dilinin modernizmle birlikte kesintiye uğrayan sürekliliği yeniden kazandırılmaya çalışılmıştır. Bunun için de kontekstualist olarak nitelendirilen mimarlar geleneksel kentin bileşenlerini çağdaş gereksinimler ile bir araya getirerek yeni ve özgün kentsel alanlar oluşturmayı amaç edinmişlerdir.

33 A.g.k.
34 A.g.k.
35 A.g.k.
36 A.g.k.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Orange Country Resort (Antalya)[37] Wow Kremlin Palace (Antalya)[38]

Venezia Palace Deluxe Resort Hotel (Antalya)[39] Mardan Palace (Antalya)[40]

Resim 5. Kontekstualizm Akımıyla Biçimlendirilmiş Turizm Yapılarından Cephe Örnekleri

BULGULAR

Araştırma verilerinin analizleri sonucunda elde edilen verilere göre, basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1.5 ile 1.5 aralığında olduğu görülmüştür. Bu değerler, verilerin normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. (Tabachnick ve Fidell, 2012: 256-278, Kalaycı, 2009: 321-331, Altın ve Çiçek, 2019: 3430-3447). Ayrıca araştırmada kullanılan ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinde her bir ölçeğin Cronbach Alfa değerlerine bakılmıştır. Araştırmada kullanılan her bir akım için ölçeklerimizin çoğunun Cronbach Alfa değerleri 0,60-0,85 aralığında olduğu görülmüştür. Bu değerlerde ölçeklerin güvenilir olduğu anlamına gelmektedir (Kalaycı, 2009: 321-331; Altın ve Çiçek, 2019: 3430-3447). Araştırmada kullanılan ölçeklere ait değişkenlerin "Basıklık (kurtosis) ve Çarpıklık (skewness)" değerlerinin +/-2 aralığında yer aldığı ve her bir değişkene ait verilerin çoklu normal dağılıma sahip olduğu bulunmuştur.

Anket Katılımcı Bulguları

Ankete katılan kişilerin, %17'sini 18-25 yaş aralığındaki kişiler, %78'ini 26-33 yaş aralığındaki kişiler, %1'ini 34-41 yaş aralığın-

37 A.g.k.
38 A.g.k.
39 A.g.k.
40 A.g.k.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

daki kişiler, %2'sini 42-49 yaş aralığındaki kişiler ve %2'sini 58 ve üzeri yaş aralığında kişiler oluşturmaktadır. Anket cevaplarının %37'sikadın katılımcılardan oluşurken, %63'lük kısmını erkekler tamamlamaktadır. Katılımcıların %53'ü evli, %47'si bekardır.

Ankete cevap veren kişilerin %49'u lisans eğitimini, %51'i lisansüstü eğitimini tamamlamıştır. Katılımcıların %50'si mimar grubu, %50'si mimar olmayan grubu oluşturmaktadır. Meslek gruplarından %76'sı çalışıyorken, %24'ü herhangi bir kurumda çalışmamaktadır. Çalışan bireylerin %37'si kamu sektöründe görev yaparken, %39'u özel sektörde çalışmaktadır.

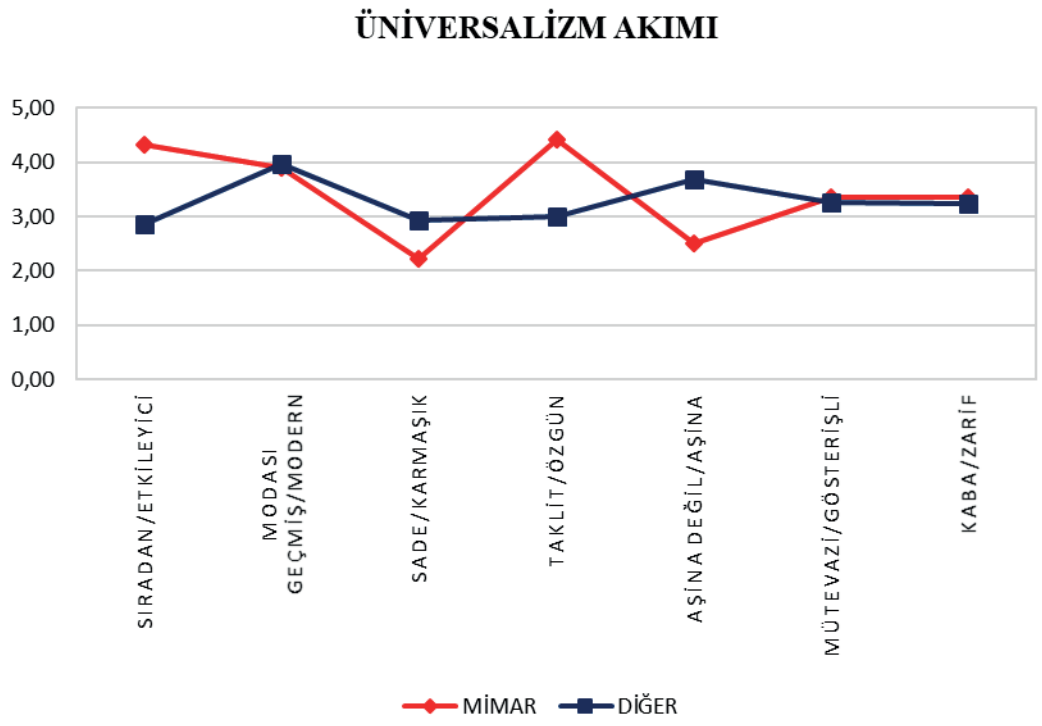
Katılımcıların Turizm Yapılarının Cephe Algılarına Dair Bulgular

Tablo 3'te Üniversalizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerine bakıldığında, mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde, 'sade/karmaşık' ölçeğinde, 'taklit/özgün' ve 'aşina değil/aşina' ölçeği arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

Mimarların 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde ortalama değerleri 4,32 iken, diğer meslek grupları ortalaması 2,85 değerinde görülmektedir. 'Modası geçmiş/modern' ölçeğinde cevaplar paralel seyredip değerleri mimarların 3,89, mimar olmayan grubun ise 3,97'dir. 'Sade/karmaşık' ölçeği mimarlar tarafından ortalama 2,23 olarak belirlenirken diğer meslek grupları bu ölçeği 2,93 ortalama değeri ile yanıtlamıştır. 'Taklit/özgün' ölçeğinde, mimarların 4,42 ortalamaya, diğer meslek grupları ise 3,01 bağımsız t-testi ortalama değerlerine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 'Aşina değil/aşina' ölçeğinde ise, mimar grup ortalaması 2,50 iken mimar olmayan grup 3,68 ortalama ile iki grup arasında fark oluşturmuştur. 'Mütevazi/gösterişli' ölçeğinde mimarlar ortalama 3,36 ile cevap verirken mimar olmayan grup 3,26 ortalama değeri ile sonuçlanmıştır. 'Kaba/zarif ölçeğinde ise mimar grup 3,36, mimar olmayan grup 3,23 ortalama ile paralel cevaplar vermiştir.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 3. Üniversalizm Akımına Göre Mimar ve Mimar Olmayan Deneklerin Bağımsız T-Testi Ortalama

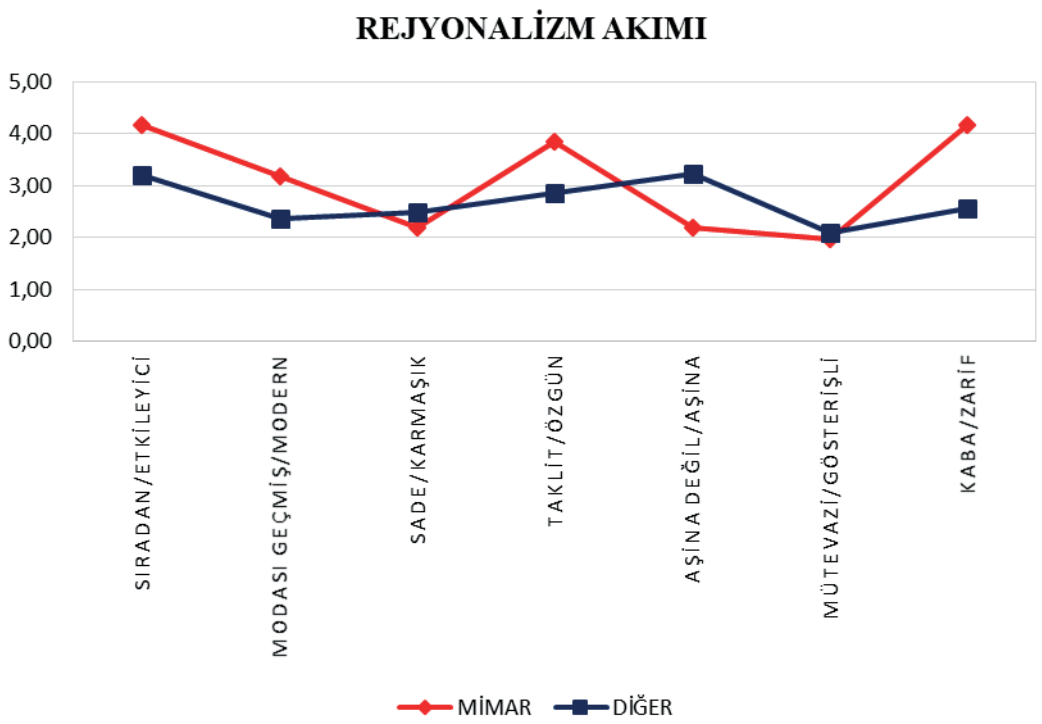

Tablo 4'te Rejyonalizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerine bakıldığında, mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde, 'modası geçmiş/modern' ölçeğinde, 'taklit/özgün', 'aşina değil/aşina' ve 'kaba/zarif' ölçeği arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

Mimarların 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde ortalama değerleri 4,18 iken, mimar olmayan meslek grupları ortalaması 3,20 değerinde görülmektedir. 'Modası geçmiş/modern' ölçeği mimarlar tarafından ortalama 3,19 olarak belirlenirken diğer meslek grupları bu ölçeği 2,36 ortalama değeri ile yanıtlamışlardır. 'Sade/karmaşık' ölçeğinde her grup paralel cevaplar vererek, mimarlar 2,18, mimar olmayan grup 2,50 ortalamaya sahiptir. 'Taklit/özgün' ölçeğinde ise, mimarların 3,85 ortalamaya, diğer meslek grupları ise 2,85 bağımsız t-testi ortalama değerine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 'Aşina değil/aşina ölçeğinde mimarlar 2,18 iken, mimar olmayan grup 3,23 ortalamaya sahiptir. 'Mütevazi/gösterişli ölçeğinde iki grup paralel sonuçlu cevaplar vererek mimarların ortalaması 1,98, mimar olmayanların ortalaması 2,10'dur. Son anlamlı farklılık 'kaba/zarif' ölçeğinde oluşmuştur. Mimar grup 4,18 ortalama değere sahipken, mimar olmayan grup 2,56 ortalama değere sahiptir.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 4. Rejyonalizm Akımına Göre Mimar ve Mimar Olmayan Deneklerin Bağımsız T-Testi Ortalama Değerleri

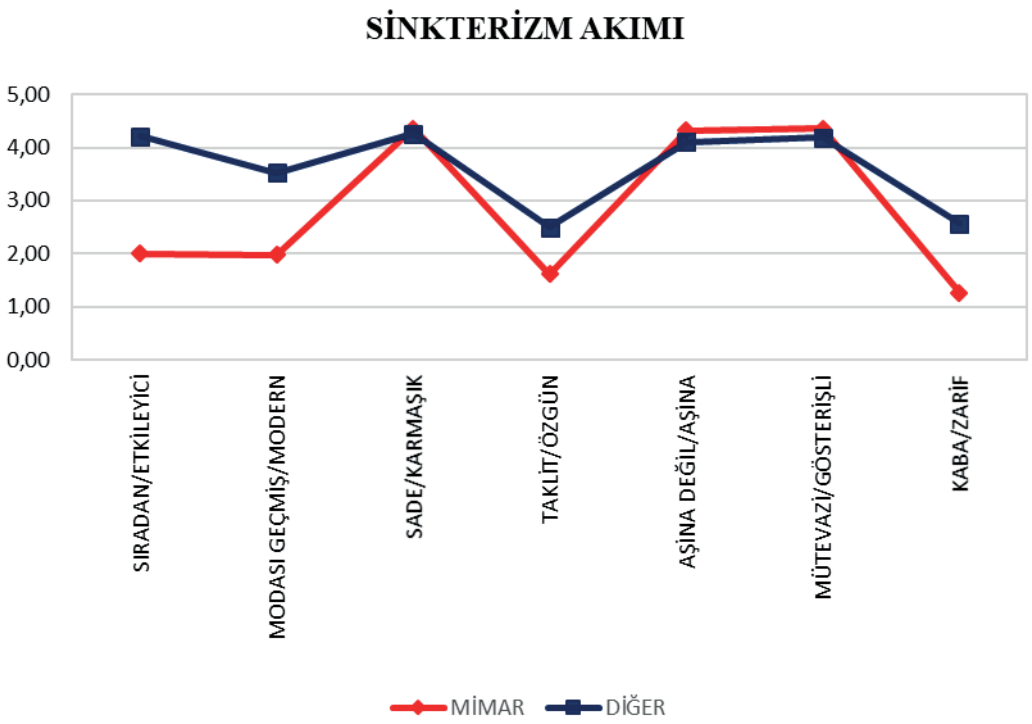

Tablo 5'te Sinkretizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerine bakıldığında, mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde, 'modası geçmiş/modern' ölçeğinde, 'taklit/özgün' ölçeği ve 'kaba/zarif' ölçeği arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

Mimarların 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde ortalama değerleri 2,00 iken, diğer meslek grupları ortalaması 4,21 değerinde görülmektedir. 'Modası geçmiş/modern' ölçeği mimarlar tarafından ortalama 1,98 olarak belirlenirken diğer meslek grupları bu ölçeği 3,52 ortalama değeri ile yanıtlamışlardır. 'Sade/karmaşık' ölçeğinde yanıtlar paralel seyrederken mimarlar 4,36, mimar olmayan meslek grubu 4,26 ortalama değere sahiptir. 'Taklit/özgün' ölçeğinde ise, mimarların 1,62 ortalamaya, diğer meslek gruplarının ise 2,50 bağımsız t-testi ortalama değerine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aşina değil/aşina' ve 'mütevazi/gösterişli' ölçeklerinde paralel yanıtlar oluşmuş olup ortalamalar 4'ün üzerindedir. Son anlamlı farklılık 'kaba/zarif' ölçeğinde oluşmuştur. Mimar grup 1,26 ortalamaya sahipken, mimar olmayan grup 2,57 ortalamaya sahiptir.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 5. Sinkretizm Akımına Göre Mimar ve Mimar Olmayan Deneklerin Bağımsız T-Testi Ortalama Değerleri

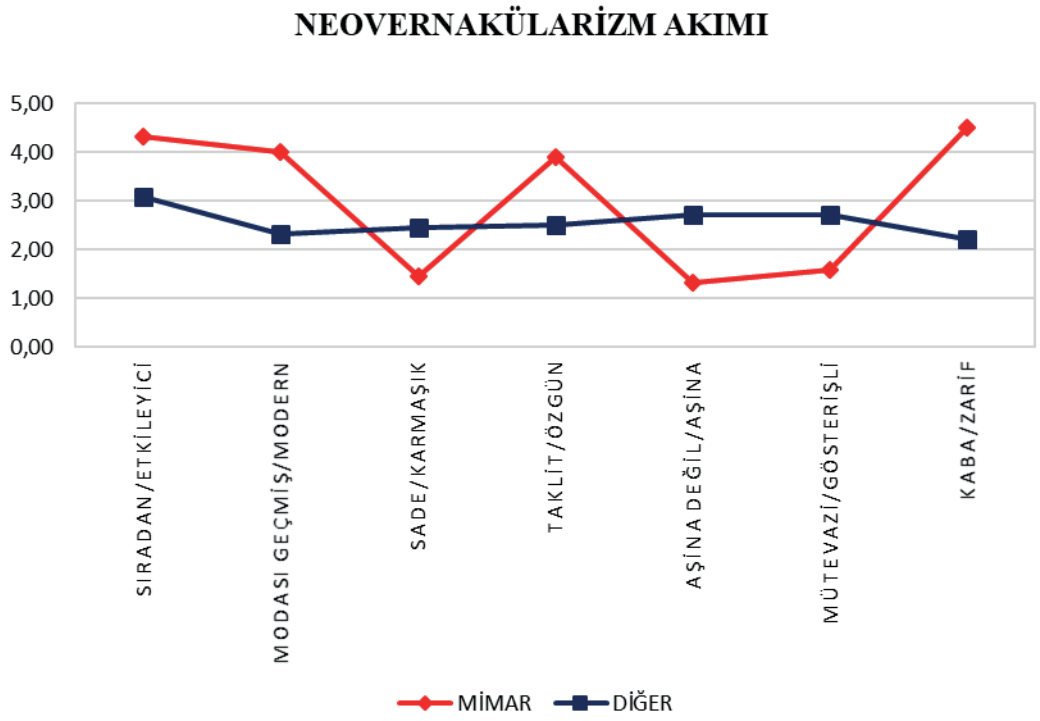

Tablo 6'da Neovernakülarizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerine bakıldığında, mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında tüm ölçekler arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

Mimarların 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde ortalama değerleri 4,32 iken, diğer meslek grupları ortalaması 3,08 değerinde görülmektedir. 'Modası geçmiş/modern' ölçeği mimarlar tarafından ortalama 4,02 olarak belirlenirken diğer meslek grupları bu ölçeği 2,31 ortalama değeri ile yanıtlamışlardır. 'Sade/karmaşık' ölçeğinde mimarlar 1,45, mimar olmayan meslek grubu 2,46 ortalama değere sahiptir. 'Taklit/özgün' ölçeğinde ise, mimarların 3,89 ortalamaya, diğer meslek gruplarının ise 2,50 bağımsız t-testi ortalama değerine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aşina değil/aşina' ölçeğinde mimarlar 1,32 ortalama değere sahipken, mimar olmayan grup 2,71 ortalamaya sahiptir. 'Mütevazi/gösterişli' ölçeğinde mimar grup 1,59 bağımsız t-testi ortalamasına sahipken mimar olmayan grup 2,73 ortalama değere sahiptir. Son anlamlı farklılık 'kaba/zarif' ölçeğinde oluşmuştur. Mimar grup 4,52 ortalamaya sahipken, mimar olmayan grup 2,23 ortalamaya sahiptir.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tablo 6. Neovernakülarizm Akımına Göre Mimar ve Mimar Olmayan Deneklerin Bağımsız T-Testi Ortalama Değerleri

Tablo 7'de Kontekstualizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerine bakıldığında, mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde, 'modası geçmiş/modern' ölçeğinde, 'taklit/özgün' ve 'kaba/zarif' ölçeği arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

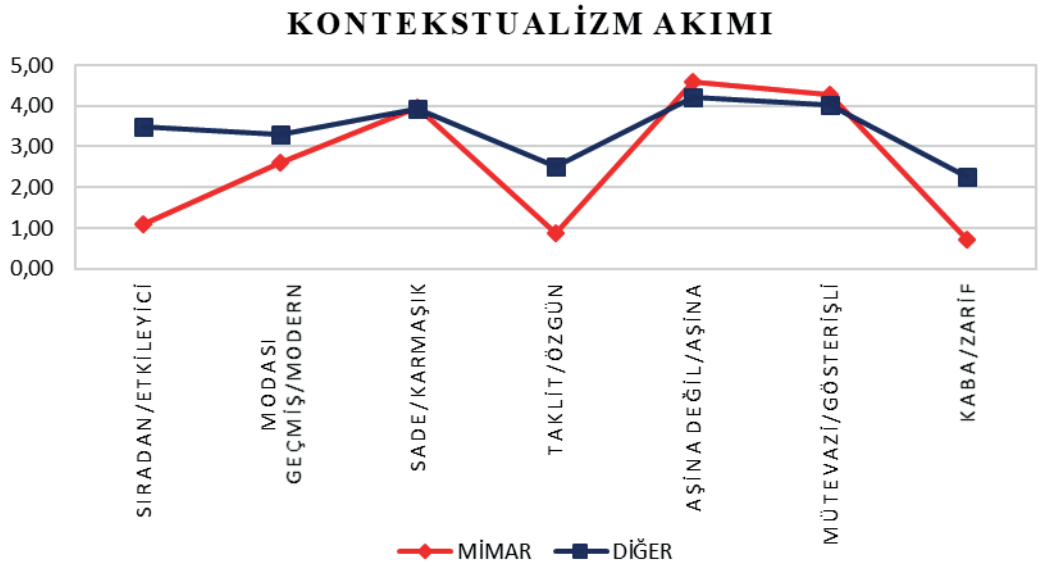
Mimarların 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde ortalama değerleri 1,09 iken, diğer meslek grupları ortalaması 3,48 değerinde görülmektedir. 'Modası geçmiş/modern' ölçeği mimarlar tarafından ortalama 2,61 olarak belirlenirken diğer meslek grupları bu ölçeği 3,29 ortalama değeri ile yanıtlamışlardır.

'Sade/karmaşık' ölçeğinde yanıtlar paralel doğrultuda olup, mimar grup 3,96, mimar olmayan grup 3,94 ortalama değere sahiptir. 'Taklit/özgün' ölçeğinde mimarlar, 0,86 ortalamaya sahip iken mimar olmayan grup 2,51 ortalamaya sahiptir. 'Aşina değil/aşina' ölçeğinde mimar grup ortalaması 4,59 ortalama değere sahip olup, mimar olmayan grup 4,23 ortalama değere sahiptir. 'Mütevazi/gösterişli' ölçeğinde ise mimarların 4,29 ortalama değeri ile diğer meslek gruplarının 4,03 ortalaması paralel sonuca ulaşmaktadır. Diğer ifade ölçeklerinden 'kaba/zarif' ölçeğinde mimarların 0,71 ortalama değerine karşılık mimar

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

olmayan grubun 2,27 ortalama değeri anlamlı farklılık meydana getirmektedir.

Tablo 7. Kontekstualizm Akımına Göre Mimar ve Mimar Olmayan Deneklerin Bağımsız T-Testi Ortalama Değerleri

BULGULARIN TARTIŞILMASI

Yapılan bu çalışmada turizm yapılarının cephe değerlendirmelerinde, mimarlar ve diğer meslek grupları arasında farklılık olup olmadığı sorgulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, her bir akımda belirli ölçeklerde farklılıklar gözlenmiştir.

Üniversalizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerleri incelendiğinde, mimarlar diğer meslek gruplarına göre 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde farklılık meydana getirilerek, üniversalizm akımı temsillerini daha etkileyici bulmaktadır. 'Modası geçmiş/modern' ölçeğinde her iki grup ortalamaları birbirine paralel seyretmiş ve akım örnekleri modern bulunmuştur. 'Sade/karmaşık' ölçeğinde mimarlar üniversalizm akımı örneklerini mimar olmayan meslek grubuna göre daha sade bulmaktadır. Mimar olmayan grup örnekleri mimarlara göre daha karmaşık yorumlamaktadır. Mimarlar diğer meslek gruplarına göre bu akımın turizm yapısı temsillerinin daha özgün tasarıma sahip olduğunu düşünmektedir. Son anlamlı farklılık olan 'aşina değil/aşina' ölçeğinde ise mimarların örnekleri daha az aşina buldukları, diğer meslek gruplarının ise mimarlara göre daha aşina buldukları sonucuna varılmıştır.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Rejyonalizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerleri analiz edildiğinde, 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde mimarların mimar olmayan diğer gruba göre temsil yapıları daha etkileyici buldukları görüşüne ulaşılmaktadır. 'Modası geçmiş/modern' ölçeğinde mimarlar örnek yapıları daha modern bulurken, mimar olmayan grup örnekleri daha modası geçmiş bulmaktadır. 'Sade/karmaşık' ölçeğinde mimarlar rejyonalizm akımı örneklerini mimar olmayan meslek grubuna daha sade bulmaktadır. Mimar olmayan grup örnekleri mimarlara göre daha karmaşık yorumlamaktadır. Mimarlar diğer meslek gruplarına göre bu akımın turizm yapısı temsillerinin daha özgün tasarıma sahip olduğunu düşünmektedir. 'Aşina değil/aşina' ölçeğinde ise mimarların örnekleri daha az aşina buldukları, diğer meslek gruplarının ise mimarlara göre daha aşina buldukları sonucuna varılmıştır. 'Kaba/zarif' ölçeğinde mimarlar rejyonalizm akımı örneklerini daha zarif yorumlarken mimar olmayan grup mimarlara göre yapıları daha kaba bulmaktadır.

Sinkretizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerinin incelemesi yapıldığında, mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında 'sade/karmaşık', 'aşina değil/aşina' ve 'mütevazi/gösterişli' ölçeklerinde paralel düşünceler oluşmuştur. Her iki grup da yapıları karmaşık, aşina ve gösterişli bulmaktadır. 'Sıradan/etkileyici' ölçeğinde mimar olmayan grup mimarlara göre temsil yapıları daha etkileyici bulmaktadır. Mimar grup örnekleri daha sıradan yorumlamaktadır. 'Modası geçmiş/modern' ölçeğinde mimarlar örnek yapıları daha modası geçmiş olarak yorumlarken, mimar olmayan grup örnekleri daha modern bulmaktadır. Mimarlar diğer meslek gruplarına göre bu akımın turizm yapısı temsillerinin taklit tasarıma sahip olduğunu düşünürken, mimar olmayan grup yapıları daha özgün tasarımlı olarak yorumlamaktadır. 'Kaba/zarif' ölçeğinde mimarlar sinkretizm akımı örneklerini daha kaba yorumlarken mimar olmayan grup mimarlara göre yapıları daha zarif bulmaktadır.

Neovernakülarizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerlerinin bulgularında, mimarların diğer meslek gruplarına göre 'sıradan/etkileyici' ölçeğinde farklılık meydana getirilerek, neovernakülarizm akımı temsillerini daha etkileyici bulmaktadır. 'Modası geçmiş/modern' ölçeğinde mimarlar yapıları mimar olmayan meslek grubuna göre daha modern bulmaktadır. Mimar olmayan grup yapıları daha modası geçmiş olarak yorumlamaktadır. 'Sade/karmaşık' ölçeğinde mimarlar neovernakülarizm akımı örneklerini mimar olmayan meslek grubuna daha sade bulmaktadır. Mimar olmayan grup örnekleri mimarlara göre daha karmaşık yorumlamaktadır. Mimarlar diğer meslek gruplarına göre bu akımın turizm yapısı temsillerinin daha öz-

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

gün tasarıma sahip olduğunu düşünmektedir. 'Aşina değil/aşina' ölçeğinde ise mimarların örnekleri daha az aşina buldukları, diğer meslek gruplarının ise mimarlara göre daha aşina buldukları sonucuna varılmaktadır. Mimarlar akımın temsillerini mütevazi bulurken mimar olmayan grup daha gösterişli bulmaktadır. Mimar grup örneklerin zarif olduğunu düşünürken, diğer grup yapıları kaba olarak yorumlamaktadır.

Kontekstualizm akımı bağımsız t-testi ortalama değerleri incelendiğinde, mimarlar temsil yapıların 'etkileyici' ve 'modern' ölçeğini desteklemezken mimar olmayan meslek grubu yapıların etkileyici ve modern bir tasarımı olduğunu düşünmektedir. Mimar ve mimar olmayan meslek grubu arasında 'sade/karmaşık', 'aşina değil/aşina' ve 'mütevazi/gösterişli' ölçeklerinde paralel düşünceler oluşmuştur. Her iki grup da yapıları, karmaşık, aşina ve gösterişli bulmaktadır. 'Kaba/zarif' ölçeğinde mimar grup yapıları daha kaba yorumlarken, mimar olmayan grup da kaba ölçeğine yakın fakat mimar gruptan daha zarif bulmaktadır. Bu sonuçlar;

H1: Mimarların, üniversalizm, neovernakülarizm ve rejyonalizm akımları çerçevesinde mimar olmayan diğer meslek grubuna göre değişken değerlendirmeleri pozitif yönde farklılık gösterir hipotezimizi doğrular niteliktedir.

H2: Mimarların, sinkretizm ve kontekstualizm akımları çerçevesinde mimar olmayan diğer meslek grubuna göre değişken değerlendirmeleri negatif yönde farklılık gösterir hipotezimizi doğrular niteliktedir.

Bu çalışmada mimar-mimar olmayanlar algısal farklılıklarını ölçmek amaçlı Antalya kıyı şeridinde yer alan farklı akımlarla tasarlanmış (üniversalizm, rejyonalizm, sinkretizm, kontekstualizm, neovernakülarizm) turizm yapılarının cephe özellikleri *etkileyici/sıradan, özgün/taklit, kaba/zarif, mütevazi/gösterişli, karmaşık/sade, aşina/aşina değil, modern/modası geçmiş* sıfat çiftleri ile beş basamaklı anlamsal farklılaşma ölçeği ile değerlendirilmiştir. Mimarların modern ve rejyonalist yapılara yatkın oldukları mimar olmayanların ise postmodern yapılara yatkın oldukları tespit edilmiştir. Elde edilen veriler ışığında çalışmanın literatürü desteklediğini, mimarlık eğitimin beğenileri ve dolaylı olarak algı ve davranışlarımıza etkidiğini görmekteyiz. Mimarlar eğitim sürecinde eleştirmeyi ve yeni şeyler üretmeyi deneyimlerken, mimar olmayanlar aşinalığın getirdiği bir algılamayla beğenilerini gelenekselden yana kullanmıştır. Wickelgren (1979: 177-220)'a göre, ne kadar fazla aşina olunursa, o kadar kolay tanıma gerçekleşir ve daha az karmaşa yaşanır ve bildik olma durumu sonucunda da (Zajonc, 1968: 2) daha fazla memnuniyet oluşur.

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

SONUÇ

Son dönem postmodern kimlikli konaklama yapıları, bağlamında koparılarak, sadece arz-talep dengesini karşılamak, turistlerin ilgisini çekmek ve beklentilerini karşılamak amacıyla bünyelerinde yöre mimarisini, tarihini bulundurmaktadır. Bu farklı kimlikli yapıların bir kısmı ülke tarihinden esinler taşırken bazıları yöre mimarisi kompozisyonunu vurgular bazıları ise zaman-mekân mefhumundan kopuk "Disneyland" benzeri özellikler göstermektedir. Günümüzdeki otel yapıları, hizmet verdikleri toplumsal kesime ve hizmet niteliklerine göre mimari tipolojilerine ve dillerine yansıyan farklılıkları bünyelerinde barındırmaktadır (Güzer, 2000). Teknolojinin gelişmesi, seyahat olanaklarının ve ulaşımın artması ile birlikte ortaya çıkan tüketim kültürü, konaklama yapılarını bağlamlarından kopuk, birbiri ile herhangi bir ilişkisi olmayan, çevreden bağımsız 'kimliksiz' tüketim yapılarına dönüştürmektedir (Yıldız Kuyrukçu ve Özdemir Erdoğan, 2021: 1727).

Turizm yapılarında kimi zaman modern ve yere uygun üsluplara rastlansa da çoğunlukla turizm yapıları biçimlendirilirken farklı olmak ve dikkat çekme kaygısıyla, cephe ve form odaklı biçim arayışlarına girilmiş, tarihsel ve yerel değerler bağlamından kopuk olarak turizm yapılarının cephelerinde kullanılmıştır. Ortaya çıkan bu çeşitli akım ve mimari arayışlar kimlik bunalımını da beraberinde getirmektedir.

Bu çalışmada son dönem farklı cephe-kimlik arayışında olan turizm yapılarının cephe değerlendirilmesinde tasarım eğitimi alan bireyler ile almayan bireyler arasındaki algı ve yorum farklılıklarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışma ile günümüzde yapılan modern ve postmodern cepheli turizm yapılarının mimarlık eğitimine bağlı olarak 'beğeni', 'karmaşa', 'etkilenme' ve 'aşinalık' durumunun mimar ve mimar olmayan denek grupları tarafından nasıl algılandığı ortaya konulmuştur. Çalışma kapsamında aşinalığın beğeniyle ilişkili olduğu; mimarlık eğitiminin ise beğeniyi etkilediği hipotezi yapılan anket çalışmalarıyla test edilmiştir. Çıkan sonuçlardan, mimarların diğer meslek gruplarına göre modern cephelere sahip turizm yapılarını daha özgün bulup etkilendiği ve beğendiği görülmüştür. Mimar olmayan diğer meslek gruplarının katılımcıları ise geleneksel görünümlü turizm yapılarına daha aşina olduğu için etkilendiği ve modern görünümlü turizm yapılarına oranla daha çok beğendiği görülmektedir.

Genel olarak mimar- mimar olmayan çalışmalarının ana hedefi bu çalışmalardan elde edilen bilginin mimarlar tarafından halkın değerlendirmelerini tahmin ederken kullanabilmesidir. Şayet mimar ve mimar olmayanlar arasında farklılıklar varsa, mimarların

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

profesyonel eğitimlerine katkıda bulunulması gerektiği ileri sürülmektedir. Böylece mimarların ürünleri üzerinde halkın da memnuniyeti yükselecektir. Bu tür çalışmalar ayrıca neden mimarların halkın büyük bir kısmı tarafından çekici görünmeyen belirli yapılardan hoşlandıkları hakkında, halkı eğitmek için de kullanılabilecektir.

Bu çalışmada ilk defa modern ve postmodern turizm yapı cepheleri üzerinden mimar ve mimar olmayanların *'beğeni', 'karmaşa', 'etkilenme', 'aşinalık'* durumu belirlenmiştir. Mimarların modern ve rejyonalist yaklaşıma yatkın oldukları mimar olmayanların ise postmodern yaklaşıma yatkın oldukları tespit edilmiştir. Bu bilginin ileride yapılacak tasarımlara kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

ALTIN, Ş., ÇİÇEK, B., (2019). Ev dekorasyonunda kullanılan renklerin tüketicilerin satın alma davranışına etkisi. İşletme Araştırmaları Dergisi, 11(4),3430-3447

ARIN, S., (2017). "Non-Place" under the domination of control mechanisms. Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, sayı 10, ss.133

AUGE, M., (2016). Yok-Yerler. İstanbul: Diamond Yayınları, ss.74

BENLİ, G., ÖZER, D.G., (2018). Kent kimliğinin tanımlanmasında kültür envanterinin rolü: Bitlis sivil mimarisi. Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, sayı 13, ss.93. Doi: 10.17365/TMD.2018.1.3

BEYHAN, Ş.G., ÜNÜGÜR, S.M., (2006). Turizm yapılarında kimlik sorunu ve Belek-Kemer örnekleme çalışması. İstanbul Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 10(2),262-273

CANTER, D.V., CRAIK, K.H., (1981). Environmental Psychology. Journal of Environmental Psychology, 1(1),1-11

CURTIS, W.J.R., (1996). Modern architecture since 1900. London: Phaidon, ss.126-158

ÇAĞNAN, Ç., ÖZER, H., (2019). Turizm sektöründe turistik tesislerin yeri-Anadolu'da hanlardan temalı otellere geçişte mimari biçimin panoraması. Yakın Mimarlık Dergisi, 3(1),18-33

DEVLIN, K., NASAR, J.K., (1989). The beauty and the beast: Some preliminary comparisons of 'high' versus 'popular' residential architecture and public versus architect judgments. Journal of Environmental Psychology, 9, ss.333-344

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

DEVLIN, K., (1990). An examination of architectural interpretation: architects versus nonarchitects. Journal of Architectural and Planning Research, 7, ss.235-243

GÖKSEL, A.E., KUNERALP, S., (1981). Establisment and development of hotels in 19th century İstanbul. I. Uluslararası Türk-İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi Bildirileri, İTÜ, ss. 211-217

GROAT, L., (1982). Meaning in Post-Modern Architecture: An examination using the multiple sorting task. Journal of Environmental Psychology, 2:3-22

GÜNDÜZ, O., (1991). Kentlerimizin kimlik sorunu ve İzmir örneği, Türkiye'de şehirciliğin gelişiminde son 30 yılın değerlendirilmesi. 3. Türkiye Şehircilik Kongresi 6-7-8 Kasım 1991, İzmir, ss.402-403

GÜZER, C.A., (2000). Yer Kavramına Karşı Bir Yapı: Otel, XXXI Mimarlık Kültürü Dergisi, 3, ss.60-69

HACIHASANOĞLU, O., (1996). Kimlik sorunu, mimarlığın evrensel ve yerel boyutları. Uluslararası 8. International Yapı ve Yaşam' 96 Building and Life, Kongre Kitabı, Mimarlık ve İletişim, Bursa, ss.259

HERBERT, D., (1985). Haritage, places, leisure, and tourism. Haritage, Tourism and Society, London: Mansell Publishing, ss.1-20

HERSHBERGER, R.G., CASS, R.C., (1988). Predicting user responses to buildings, in J. L. Nasar, (Eds.), Environmental aesthetics: Theory, research, and applications. New York: Cambridge University Press., ss.195-211

HITCHCOCK, H.R., JOHNSON, P., (1932). The international style. W.W. Norton & Company, Reissue Edition, February, ss.98-113

İMAMOĞLU, V., (1979). Assessment of living rooms by households and architects. Proceedings of the 4th Conference of the International Association for the People and Their Physical Environment, Louvain le Neuve, Belgium, ss.65-85

KALAYCI, Ş., (2009). SPSS Uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. Asil Yayın Dağıtım Ltd., 4. Baskı, Ankara, ss.321-331

KAPLAN, R., (1974). Predictors of environmental preference: Designers and 'clients', in F.E. Wolfgang, (Eds.). Proceedings of the 4th Conference of the Environmental Design and Research Association. Stroudsburg: Dowden, Hutchinson and Ross, ss. 265-274

KISA OVALI, P., TACHİR, G., (2015). Kent kimliğinin oluşumunda doğal afetlerin etkisi: Santorini. Uluslararası Hakemli

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Tasarım ve Mimarlık Dergisi, sayı 6, ss.16. Doi: 10.17365/TMD.2015614143

LEFF, H.S., (1974). Construing the physical environment: Differences between environmental professionals and lay persons, in F. E. Wolfgang, (Eds.). Proceedings of the 4th Conference of the Environmental Design and Research Association, Stroudsburg: Dowden, Hutchinson and Ross, ss. 284-297

MANDLER, J.M., (1984). Stories, scripts, and scenes: aspects of schema theory. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaurn, ss.30-47

MAVİŞ, F., AHİPAŞAOĞLU, H.S., KOZAK, N., (2002). Genel Turizm Bilgisi, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.

NASAR, J.L., (1989). Symbolic meanings of house styles. Environment and Behavior, 21, ss.235-257

NASAR, J.L., KANG, J., (1989). A post-jury evaluation. Environment and Behavior, 21, ss.464-484

NASAR, J.L., PURCELL, A.T., (1990). Beauty and the beast extended: knowledge structure and evaluation of houses by australian architect and nonarchitect students. In H. Pamir, V. İmamoğlu, N. Teymur, (Eds.), Culture, Space, History: Proceedings of the 11th Conference of the International Association for the People and Their Physical Environment, 1, Ankara, Turkey: Middle East Technical University, ss.169-171

PENNARTZ, P. J. J., ELSINGA, M. G., (1990). Adults, adolescents, and architects: Differences in perception of the urban environment. Environment and Behavior, 22, ss.675-714

PROSHANSKY, H. M., FABIAN, A.K., KAMINOFF, R., (1983). Place-identity: physical world socialization of the self. Journal of Environmental Psychology, 3(1),57-83 https://doi.org/10.1016/S0272-4944(83)80021- 8.

PURCELL, A.T., (1995). Experiencing American and Australian high-and popular-style houses. Environment and Behavior, 27(6),771-800

PURCELL, A.T., PERON, E., SANCHEZ, C., (1998). Subcultural and cross-cultural effects on the experience of detached houses: An examination of two models of affective experience of the environment. Environment and Behavior, 30, ss.348-377

ÖZER, B., (1993). Yorumlar: Kültür, Sanat, Mimarlık. Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları. s. 142

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

TABACHNICK, B.G., FIDELL, L.S., (2012). Using multivariate statistics. Pearson Education, 6. Edition, The United States of America, ss.256-278

TUNALI, İ., (1984). Estetik. İstanbul, Türkiye: Cem Yayınevi, ss.10-17

WICKELGREN, W.A., (1979). Cognitive Psychology. New Jersey: Prentice-Hall, ss.177-220

YILDIZ KUYRUKÇU, E., ÖZDEMIR ERDOĞAN, T., (2021). Popüler Tüketim Kültürünün Konaklama Yapılarına Yansıması. International Social Sciences Studies Journal, 7(81),1724-1732

YILDIZ KUYRUKÇU, E., KUYRUKÇU, Z., (2017). Discussion of Delocalization of Local in Architecture Based on Tourısm Structures. 2nd International Congress on Engineering Architecture and Design, Özet Kitabı, Kocaeli, ss.581-582

YILDIZ KUYRUKÇU, E., KUYRUKÇU, Z., (2015). Mimarlıkta yer(sizliğ)in Antalya'daki turizm yapıları üzerinden incelenmesi. Mimaran Dergisi, sayı 12, ss.27-33

ZAJONC, R.B., (1968). Attitudinal effects of mere exposure. Journal of Personality and Social Psychology Monograph Supplement, 9(2),2

İNTERNET KAYNAKLARI

https://www.haberler.com/adam-eve-hotel-e-3-yeni-odul-3586502-haberi/, (E.T. 10.01.2021)

https://www.etstur.com/Rixos-Downtown-Antalya, (E.T. 11.01.2021)

https://www.etstur.com/Maxx-Royal-Belek-Golf-Resort, (E.T. 11.01.2021)

https://www.booking.com/index.tr.html?-aid=356980;label=gog235jc-1BCAso5AFCFXZveWFnZS1iZWxlay1nb2xmLXNwYUgzWANo5AGIAQGYASi4ARfIAQzYAQHoAQGIAgGoAgO4AtGWyYEGwAIB0gIkZWE3MDFjZGQtODZmOC00MmFjLTgyNjAtMTZlMTAxYTM5MDNl2AIF4AIB;tr_redirected=1&, (E.T. 11.01.2021)

https://mapio.net/pic/p13511447/, (E.T. 11.01.2021)

https://www.tatilbudur.com/alp-pasa-konagi, (E.T. 12.01.2021)

https://tr.hotels.com/ho434656/elegance-east-hotel-boutique-class-antalya-turkiye/, (E. T. 10.01.2021)

http://elfidaturizm.com/paloma_grida_village.html, (E.T. 11.01.2021)

https://yandex.com.tr/harita/org/robinson_club_pamfilya/121565866173/?ll=

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

31.411955%2C36.758827&z=17 (E.T. 11.01.2021)

https://www.etstur.com/Ulusoy-Kemer-Holiday-Club, (E.T. 10.01.2021)

https://www.tripadvisor.com/LocationPhotoDirectLink-g297967-d739207-i46228409-Ali_Bey_Club_Manavgat-Manavgat_Turkish_Mediterranean_Coast.html, (E.T.10.01.2021)

http://www.rezervasyonofisim.com/otel/club-mega-saray, (E.T. 10.01.2021)

https://www.tatildukkani.com/regnum-carya-golf-spa-resort, (E.T. 10.01.2021)

https://otelz.com/hotel/calista-luxury-resort-hotel, (E.T. 10.01.2021)

https://tourdaturizm.com/maxx-royal-kemer-resort/, (E.T. 10.01.2021)

https://www.oteldenal.com.tr/Cornelia-Diamond-Golf-Resort-Spa-, (E.T. 11.01.2021)

https://www.oteldenal.com.tr/Orange-County-Resort-Hotel-Kemer, (E.T. 12.01.2021)

https://www.onurhali.com.tr/projects/wow-asteria-kremlin-palace/, (E.T. 12.01.2021)

https://www.tatilruyasi.com/venezia-palace-deluxe-resort-hotel, (E.T. 12.01.2021)

https://www.etstur.com/Titanic-Mardan-Palace, (E.T. 12.01.2021)

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXTENDED ABSTRACT

Intruduction: The relationship between the environment and the person is an interaction. The person also understands his environment and develops attitudes towards him. In environment-human behavior interaction, perception has an important place in experimental aesthetic evaluation. Nowadays, visual values are accepted as a standard of taste. The relationship between the object that carries and reflects these values and the subject evaluating it is generally examined in the context of aesthetic values. The evaluation process, which is manifested as positive or negative appreciation as a result of the communication that the person establishes with the architecture, in being influenced by the environment shows subjectivity with its human origin. This subjective situation differs with the changes in the places where a person was born and grew up, lived and studied. These differences will also affect people's perspective and liking. The works that have been done give the information that architects perceive and interpret the environment in a different way than non-architects. One of the main reasons for architects and non-architects is that the information obtained from these works can be used by architects to predict public appraisals. In this way, the satisfaction of the public will increase on the products that architects produce with their creativity. **Aim:** This study was carried out between individuals with architectural education (architects) and individuals from other occupational groups (non-architects) who do not have architectural education. The study was carried out in order to evaluate the similar and different aspects that arise in relation to architectural education by measuring the levels of taste, complexity, influence and familiarity about the exteriors of tourism buildings that emulate the traditional from the Antalya coastline and the exteriors of modern tourism buildings. **Method:** In the study, the condition of the facades of the tourism buildings was tested by the groups of architects and non-architects in terms of 'liking', 'chaos', 'affection' and 'familiarity'. For this purpose, firstly a literature research was conducted and as a result of the evaluations, it was seen that universalism (universalization), regionalism (localization), syncterism (style confusion), neovernakularism (vernakularism) and contextualism movements were effective in shaping the facade of tourism buildings. While creating the survey questions of the study, a total of 20 modern and postmodern tourism structures, including 4 tourism structures from each of these 5 trends, were selected. In the study, the questionnaire applied to the participants consists of two parts. In the first part of the questionnaire, there are personal information (age, gender, marital status, profession, educational status) of the participants, and in the second part of the questionnaire, there are adjective pairs to evaluate the tourism structure from 5 diffe-

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

rent trends. In this section, 4 building examples from each stream have been chosen to evaluate with adjective pairs. In the questionnaire applied to the participants within the scope of the study, adjective pairs questioning the façade characteristics of tourism buildings *are impressive / ordinary, original / imitative, rough / elegant, modest / ostentatious, complex / plain, familiar / unfamiliar, modern / outdated* five-digit semantic differentiation scale. It has been evaluated. 30 architects and 30 non-architects participated in the research. **Findings and Results**: At the beginning of the study, it was thought that subject groups would have differences in perception-behavioral performance depending on the education they received. When the average values of the universalism current independent t-test are examined, architects find the representations of the universalism movement more impressive and original by making a difference in "ordinary / impressive" scale compared to other professional groups. In the "outdated / modern" scale, the averages of both groups were parallel to each other and the current samples were found to be modern. In the "plain / complexity" scale, architects find the examples of universalism simpler than the non-architect profession. Non-architect group interprets examples more complex than architects. When analyzed the independent t-test average values of the regionalism current, it is reached to the view that architects find representational structures more impressive and original than the other non-architect group in the "ordinary / impressive" scale. At the 'outdated / modern' scale, architects find exemplary buildings more modern, while non-architect group examples find them more outdated. On the "plain / complexity" scale, architects find the regionalism models simpler to the non-architect profession. When the synchterism flow independent t-test mean values were examined, parallel thoughts were formed between the architect and non-architect occupational group at "plain / complexity", "unfamiliar / familiar" and "modest / ostentatious" scales. Both groups find the structures complex, familiar and ostentatious. In the "ordinary / impressive" scale, the non-architect group finds representative structures more impressive than architects. The architect group interprets the examples as more 'ordinary' and 'imitation'. In the findings of the independent t-test mean values of the neonatalism current, it is seen that the architects find and like the representations of the neo-natalism current more "impressive" by making a difference in "ordinary / impressive" scale compared to other occupational groups. When examining the independent t-test average values of the contextualism trend, the architects do not support the "impressive" and "modern" scale of the representative buildings, but they think that non-architect professional group buildings have an impressive and modern design. Both groups find the structures complex, familiar, and flashy. Within the scope of the study, it was found that familiarity is related to taste; The hypothesis that architectural

MTD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos Yıl: 2021 Sayı: 23 Yaz Dönemi
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF ARCHITECTURE AND DESIGN
May / June / July / August Year: 2021 Issue: 23 Summer Term
ID:538 K:74
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

education affects taste has been tested by survey studies. According to the results, it was seen that the architects found tourism buildings with modern facades more unique and influenced and liked them compared to other professional groups. Participants of other professional groups that are not architects are more familiar with traditional-looking tourism structures, and it is seen that they are impressed and liked more than modern-looking tourism buildings. The results of the questionnaire, which proved the correctness of our hypothesis, were obtained showing that the criteria of taste, complexity, influence and familiarity on the facades of tourism buildings can vary according to architectural education.